

نظام پزشکی انگلستان و ویلز

مجله علمی نظام پزشکی

شماره ۲، صفحه ۱۴۸، ۱۳۴۹

«بمنظور آشنائی خوانندگان ارجمند با نظام پزشکی کشورهای مختلف، از این شماره اصول کلی و رؤس مقررات نظام پزشکی ممالک ۵۵ درج گردید.»

وظائف، طرز عمل و اختیارات

وظیفه کلی سازمان نظام پزشکی انگلستان عبارتست از صیانت جامعه بوسیله نظارت و کوشش در بهبود آموزش پزشکی، تهیه و نگهداری و انتشار فهرست اسامی پزشکان حائز صلاحیت، مبادرت بعملیات انتظامی و انضباطی در موارد اتهامات جنائی و یا تخلفات جدی حرفه‌ای پزشکان، انتشار فارما کوپه حاوی مشخصات استاندارد شده داروها و وسائل و تجهیزات طبی و جراحی.

سازمان نظام پزشکی از بودجه عمومی استفاده نمیکند و منبع درآمد آن حق عضویتی است که توسط پزشکان بعد از ثبت نام پرداخت میشود و در این مورد وجه اضافی سالانه‌ای بعنوان هزینه نگهداری و اداره تشکیلات از آنان دریافت نخواهد شد.

آموزش پزشکی

نظارت بر تعلیمات پزشکی نخستین وظیفه‌ای است که از جانب پارلمان بسازمان نظام پزشکی تفویض شده است. تکلیف سازمان در این مورد آنستکه با بررسی‌های مداوم و اقدامات مقتضی، استاندارد لازم را در تعلیمات پزشکی حفظ کند و از شایستگی و مهارت پزشکان در اشتغال بجره طب و جراحی و مامائی اطمینان یابد. برای این منظور بسازمان اختیار قانونی داده شده است که از مدارس پزشکی و هیأت‌های ممتحنه، مشخصات دوره‌های آموزش و امتحانات آنها را مطالبه نماید (اینکار همه‌ساله انجام میگردد) و نظارت کنندگان و بازرسانی را برای مطالعه و بررسی خصوصیات و نحوه اجرای برنامه‌های مدارس پزشکی و انجام امتحانات

مربوط بگمارد.

سازمان نظام پزشکی از سال ۱۸۶۱ بعد در موارد مختلف نسبت به استاندارد های آموزش و امتحانات حرفه‌ای تصمیمات و توصیه نامه‌هایی در اختیار مدارس پزشکی و هیأت‌های ممتحنه گذارده است.

توصیه نامه‌ای که در سال ۱۹۶۷ از طرف نظام پزشکی انگلستان صادر گردیده مشتمل است بر اصول تعلیمات عمومی و تعلیمات پایه پزشکی - مدت آموزش - مواد برنامه - امتحانات و ارزیابی. نظام پزشکی معمولاً هر ۱۰ سال یک‌دفعه در تصمیمات خود در مورد آموزش پزشکی تجدید نظر میکند.

ثبت نام پزشکی

الف - ارزش ثبت نام

ثبت نام پزشکی در سال ۱۸۵۸ بموجب قانون پزشکی بوجود آمد (و همین قانون بود که سازمان نظام پزشکی را ایجاد کرد). متن قانون در این مورد صراحت دارد که « اشخاصیکه بکمک پزشکی نیازمند هستند باید قادر باشند پزشکان ذیصلاحیت را از افرادی صلاحیت تمیز و تشخیص بدهند. طبق این قانون هیچ پزشکی تاهنگامیکه در سازمان نظام پزشکی ثبت نام نکرده باشد بعنوان پزشک صلاحیتدار شناخته نمیشود یعنی فقط پزشکی که عضو سازمان است میتواند حائز شرایط کار در اکثر بیمارستانها و واحدهای درمانی عمومی باشد، تحت مقررات بهداشت عمومی بجره طبابت اشتغال ورزد، گواهینامه‌های معتبر برای فوت یا دیگر موارد ضروری و قانونی صادر کند و یانسخه برای داروهای خطرناک بدهد.

ثبت نام موقت، پزشکی را که جدیداً فارغ‌التحصیل شده است

در کالجهای سلطنتی پزشکان و جراحان - دانشنامه‌های بهداشت عمومی .

اختیارات قانونی انضباطی و طرز عمل

الف - جنبه‌های کلی

سازمان نظام پزشکی به منش و طرز کار شرافتمندانه اکثریت عظیم پزشکانی که هرگز خود را بامقررات انضباطی و انتظامی سازمان درگیر نمی‌سازند توجه کامل دارد و آنرا مورد قدردانی قرار می‌دهد . درعین حال ممکن است گاهگاه مواردی پیش آید که يك پزشك شاید هم بدون آنکه شخصاً تعمد یا گناهی داشته باشد بایکی از مسائلی که ذیلاً ذکر میشود و یا مشکلی مربوط بیکي از این مسائل مواجه گردد که بعنوان مثال میتوان موضوع آگهی کردن یا گواهی دادن را نام برد .

در اینجا توضیحاتی راجع باقدامات انتظامی سازمان همراه با راهنماییهای کلی درمورد برخی مسائل مربوط به اخلاق و منش پزشکی داده میشود .

قانون پزشکی تصریح میکند که اگر يك پزشك اعم از آنکه بطور کامل یا موقت ثبت نام کرده باشد :

۱- دریکي از دادگاههای امپراطوری انگلستان و یا جمهوری ایرلند بجرم ارتکاب گناهی محکوم شود ،

۲- پس از تحقیق و بررسی توسط کمیته انضباطی سازمان نظام پزشکی بعنوان مرتکب هرگونه عملی که با اخلاق و منش پزشکی مغایر باشد گناهکار شناخته شود،

کمیته در صورتیکه مقتضی بداند میتواند نام او را از فهرست رسمی سازمان حذف کند .

جرائم واقع شده در ماوراء دریاها چنانچه باثبات برسد باعلام نقض مقررات از جانب پزشك خاطی منجر خواهد گردید .

ب - انواع تخلفات

امکان ندارد که فهرست کاملی از انواع تخلفاتی که ممکن است عملیات انضباطی سازمان نظام پزشکی را ایجاب کند، تهیه شود و چون شرایط دائماً درتغییر است درآینده نیز چنین امری ممکن نخواهد بود . بنابراین فقط اعضای کمیته انضباطی هستند که هرگاه مسئله تخلف يك پزشك مطرح میشود باید با در نظر گرفتن کلیه شرایط و سنجیدن همه جهات و جوانب امر تصمیم بگیرند و باین سؤال پاسخ بدهند که آیا عمل پزشك مزبور تاجه حد با اخلاق و منش پزشکی منافات دارد و آیا مستوجب تنبیهی چون حذف نامش ازلیست رسمی سازمان هست یا اینکه فقط اخطار باو کافی است ؟

مجاز میسازد که در بیمارستانهای شناخته شده شروع بکار کند و در ضمن پس از انجام کلیه تشریفات لازم ترتیب ثبت نام کامل و قطعی خود را بدهد . مقررات قانونی انضباطی سازمان نظام پزشکی شامل حال هر دو دسته یعنی پزشکانیکه بطور موقت یا دائم ثبت نام کرده اند میشود .

فهرست پزشکان هر سال یکبار انتشار مییابد و حاوی اسامی ، مشخصات ، تاریخ ثبت نام ، و نشانی پزشکانی است که نامنویسی کرده اند . در این فهرست، اسامی پزشکان ماوراء دریاها که بطور موقت ثبت نام نموده اند و فقط برای مدت محدودی در برخی بیمارستانهای بخصوص کار خواهند کرد ذکر نمیشود .

ب- نشانی پزشکان

از آنجا که بخاطر علاقه و توجه عمومی این موضوع حائز اهمیت است که صورت منتشره از طرف سازمان نظام پزشکی کاملاً صحیح و درخور اعتماد و اطمینان باشد و بخصوص نام اشخاصی که در گذشته اند در آن منظور نگردد، سازمان در حدود هر شش سال یکبار نامه‌هایی بنشانیهای پزشکان مندرج در صورت ارسال میدارد و اسامی کسانی را که پاسخ ندهند قانوناً میتواند از صورت حذف شود .

با آنکه این اقدام جزو مقررات انضباطی سازمان محسوب نمیشود و از آن جداست معذک کمال اهمیت را دارد و هر پزشکی باید ترتیبی بدهد که سازمان در تمام اوقات نشانی صحیح و دقیق برای ارتباط با او در دسترس داشته باشد و ناچار نشود طبق ماده ۴۱ قانون پزشکی مصوب سال ۱۹۵۶ باستناد عدم دریافت مکاتبات رسمی سازمان و نرسیدن پاسخ از جانب او، نامش را ازلیست حذف کند .

پزشکی که برای مدت معینی قادر نباشد نشانی دائمی و ثابتی در اختیار سازمان بگذارد میتواند موقتاً نشانی خویشاوندان، بانکهای طرف معامله و یا واسطه‌های دیگر را بدهد تا از طریق آنها با او ارتباط برقرار شود .

البته سازمان قبل از آنکه اسمی را از صورت حذف کند، برای کسب اطلاع درباره صاحب آن بمنابع مختلفی نیز مراجعه مینماید ولی این مراجعه همیشه موفقیت آمیز نیست و در اینصورت حذف نام از صورت الزامی خواهد بود .

ج- خصوصیات اضافی

سازمان بموجب قانون پزشکی مجاز است برخی مشخصات بالاتر یا اضافی پزشکانی را که بطور کامل ثبت نام کرده اند در صورت منتشره درج نماید . برای اینکار فرمی وجود دارد که در صورت تقاضا ارسال خواهد شد . این مشخصات عبارتست از درجات دانشگاهی مانند M.S.-M.D.-ChB.-M.B. - عضویت و وابستگی

کمیته مصلحت ندانست موضوع را خاتمه یافته تلقی کند و تصمیم گرفت آنرا تعقیب نماید، پزشک مورد نظر برای دادن توضیح به کمیته احضار میشود.

در هر دو صورت، سوء رفتار یا ارتکاب جرم، وظیفه کمیته رسیدگی به پرونده‌های کیفری است که تصمیم بگیرد آیا انجام تحقیقات و بازجوییهای بیشتری توسط کمیته انضباطی که معمولاً در ماههای مه و نوامبر تشکیل جلسه میدهد لازم است یا خیر، و اگر لازم نبود میتواند رأساً برای پزشک خاطی اخطاریه بفرستد. چنانچه مورد اتهام از سوء رفتار ساده سنگین‌تر بوده و یا پزشک برای چندمین بار مرتکب تخلف شده باشد کمیته رسیدگی پیرونده‌های کیفری که يك کمیته مقدماتی است موضوع را به کمیته انضباطی که در مرحله بالاتری است احاله مینماید تا نسبت به حذف نام پزشک از فهرست رسمی و یا توبیخ و یا تنبیه مقتضی اتخاذ تصمیم گردد.

کمیته انضباطی

تعداد اعضای کمیته انضباطی نوزده تن منجمله دو عضو غیر پزشک است اما در اکثر موارد شنیده شده است که کمیته‌ها فقط با نه عضو تشکیل میشود. جریان کار این کمیته معمولاً علنی است و شباهت زیاد بدادگاههای قانونی دارد. شهود ممکن است باین کمیته احضار شوند و ادای شهادت باسوگند خواهند بود.

پزشکانی که در مقابل این کمیته برای پاسخگویی حاضر میشوند اعم از اینکه اتهام آنها ارتکاب جرم یا سوء رفتار باشد معمولاً تشریفات معرفی قانونی درمورد آنها بعمل میآید. قانوناً هنگامی باید قضیه در این کمیته مطرح شود که اتهام پزشک با دلائل قاطع باثبات رسیده باشد بعبارت دیگر کمیته انضباطی برای متهم جای ین جر و بحث نیست که اتهامات وارده باو بی‌اساس است یا اینکه بخاطر جلوگیری از سروصدا یا بدلائل دیگر بارتکاب این خلاف اقرار کرده است. هنگامیکه کمیته به نتیجه قطعی رسید قبل از آنکه تصمیم نهائی اتخاذ کند پزشک را دعوت مینماید تا اگر دلائل مخففه‌ای برله خود دارد و منجمله اگر جایزه و تقدیر نامه‌ای دریافت داشته که میتواند در صدور رأی تأثیر داشته باشد ارائه دهد و پزشک میتواند نماینده قانونی خود را به کمیته معرفی نماید و شخصاً در آنجا حاضر نشود. آنگاه کمیته رأی خود را که ممکن است حذف نام پزشک از فهرست رسمی و یا مجازاتی سبکتر از قبیل اخطار و توبیخ کتبی باشد صادر میکند.

در صورت اول از تاریخ صدور رأی تا حذف نام پزشک از لیست مدت بیست و هشت روز فاصله خواهد بود و در این مدت پزشک میتواند اعتراض خود را علیه رأی صادره به کمیته قضائی شورای

در اینجا با استفاده از تجارب صدسال گذشته چند نمونه از تخلفاتی که بیشتر واقع شده بعنوان مثال ذکر میگردد:

۱- سوء استفاده از دانش، مهارت، یا امتیازهای مخصوص يك پزشک مانند سقط جنین غیر قانونی و تجویز ناصحیح داروهای خطرناک.
۲- سوء استفاده از روابط بین پزشک و بیمار از جمله اعمال خلاف شئون پزشکی و افشای اطلاعاتی که بر اثر اطمینان بیمار اخذ شده است.
۳- عدم توجه به مسئولیتهای شخصی درمورد بیمارمانند سرری گرفتن و دقت نکردن در تشخیص و مداوا.

۴- لغزشهای اخلاقی پزشک ناشی از تمایلاتی که برای بیماران خطرناک است مانند اعتیاد به الکل و مواد مخدر و پیش آمدن حالات ناشی از استعمال آنها.

۵- تخلفاتی که شخص پزشک و حرفه‌ی او را بی اعتبار میسازد مانند تظاهر دروغین، جعل اسناد، کلاهبرداری، دزدی، رفتار غیر محترمانه و تهدید و اعمال خشونت.

۶- صدور گواهی‌های خلاف واقع یا همراه کننده.

۷- تلاشهای ناصحیح برای استفاده مالی مانند مشتری یابی، انتشار آگهی بخاطر نفع خصوصی و جلب نظر بیماران از راه تحقیر پزشکان دیگر.

۸- سوء استفاده مادی از حرفه پزشکی مانند دریافت پول اضافی یا زائد از بیمار یا مقامات بهداشتی، تجارتی کردن يك راه مداوای محرمانه، تجویز ناصحیح داروها و وسائلی که نفع مادی پزشک در آن ملحوظ باشد معرفی غیر لازم بیمار به پزشکان دیگر بمنظور گرفتن حق السهم از پولی که بیمار بآنها میپردازد.

ج- طرز عمل کمیته

اتهامات پزشکان بدوسیه مقامات انتظامی (پلیس سازمان نظام پزشکی گزارش میشود. عنوان کردن هر نوع اتهام یا دادن اطلاعات مربوط بان توسط افراد بایستی بصورت ادعانامه و شهادتنامه کتبی توأم باسوگند باشد مگر آنکه از طرف یکی از سازمانهای دولتی یا شوراهای اجرائی و یا سازمانهای نظام پزشکی سایر کشورها مطرح شود و یا اشخاص حقیقی و حقوقی که سمتهای رسمی و مسئولیتهای عمومی و قانونی دارند آنرا گواهی کنند.

سوء رفتار و تخلفات و جرائم ابتدا به کمیته رسیدگی به پرونده‌های کیفری که معمولاً در ماههای آوریل و اکتبر تشکیل جلسه میدهد ارجاع میشود. در موارد سوء رفتار پزشک اگر رئیس

صورتیکه جرم اوسنگین تر باشد و احتمال صدور رأی حذف نام از دفتر رسمی سازمان نظام پزشکی برود) طی اینمدت رویه‌ای پیش گیرد که دلائل مخففه شامل حالش شود و مجازات سبکتری برای او در نظر بگیرند

اساسنامه سازمان نظام پزشکی انگلستان

سازمان مرکزی نظام پزشکی دارای چهل و هفت عضو است که هشت تن از آنان منجمله سه عضو عام (غیر حرفه‌ای) از طرف علیاحضرت ملکه پس ازمشورت با مشاوران سلطنتی یا فرماندار ایرلند شمالی باین سمت منصوب میشوند. یازده عضو پزشکی سازمان از طریق آراء پستی هیئتهای سه گانه حرفه‌ای مؤسسات در انگلستان و ویلز، اسکاتلند و ایرلند (هم شمالی و هم جمهوری جنوبی) انتخاب میگردند و بیست و هشت عضو بقیه، نمایندگان دانشگاههایی که درجات پزشکی اعطاء میکند، کالجهای مختلف سلطنتی (منجمله کالج سلطنتی پزشکان متخصص امراض زنان و زایمان) در لندن، ادیمبورگ، گلاسکو، دوبلین، مجمع داروسازان لندن، و تالار داروسازان دوبلین میباشد. کمیته‌های انضباطی و کیفری همانند دیگر کمیته‌های سازمان بتوسط اعضای سازمان و از بین خود آنان در جلسه ماه مه هر سال برگزیده میشوند.

سایر کمیته‌های سازمان عبارتند از: کمیته اجرائی (کمیته اصلی سازمان برای امور کلی و عمومی)، کمیته فارماکوپه (که وظایف سازمان را بافارماکوپه بریتانیا تطبیق میدهد)، کمیته مالی و کمیته خارجی و کشورهای مشترک المنافع.

رئیس هیئت مدیره سازمان از لحاظ سمت خود بخود عضو کلیه کمیته‌هاست. شعب سازمان در ادیمبورگ و دوبلین دایر است.

از سال ۱۸۵۸ که پارلمان انگلستان سازمان نظام پزشکی را بنیان قانونی نهاد تعدادی مجامع پزشکی که از لحاظ اساسنامه و وظایف باین سازمان شباهت دارد در کشورهای مشترک المنافع تأسیس شده است.

سلطنتی تسلیم دارد.

از ۳۴۹ پزشکی که طی سالهای ۱۹۰۰ تا ۱۹۶۸ نامشان از فهرست رسمی سازمان نظام پزشکی انگلستان حذف شد ۹۵ تن مرتکب اعمال خلافت عفت، ۶۲ تن مرتکب کورتاژ و سقط غیرقانونی جنین، ۵۹ تن مرتکب خلافهای مربوط به الکل و مواد مخدر، ۳۰ تن مرتکب تبلیغ و جلب مشتری بطرق ناصحیح، ۳۰ تن مرتکب کلاهبرداری و ادعای دروغین و جرایمی از این قبیل و ۷۳ تن بقیه مرتکب خلافهای دیگر شده بودند.

د - ثبت نام مجدد

پزشکی که نامش از دفتر سازمان حذف شده است یازده ماه پس از اجرای این حکم و یا هر موقع پس از آن میتواند درخواست اعاده حیثیت حرفه‌ای و ثبت نام مجدد بنماید و پس از نوبت یازده ماهه اول نوبتهای بعدی در فواصل سالانه خواهد بود. اسامی بسیاری از پزشکانی که حذف شده بود مجدداً پس از طی این فواصل در فهرست ثبت گردیده است.

در اینگونه موارد متقاضی معمولاً بشخصه در برابر کمیته انضباطی حاضر میشود و با از طریق مراجع قانونی معرفی میگردد و درخواست خود را با ذکر دلائل کافی عرضه میدارد.

کمیته این درخواستها را مورد رسیدگی قرار میدهد و در دادن پاسخ مثبت یا منفی هر یک از آنها عوامل و شرایط گوناگون از قبیل نوع خلاف اولیه که منجر به حذف نام گردیده، مدت زمانی که از اجرای این امر گذشته و رفتار پزشک در طی این مدت را در نظر میگیرد و در صورت استحقاق پزشک و تشخیص اینکه مدت سپری شده برای مجازات او کافی بوده است، رأی به ثبت نام مجدد میدهد.

برخی اوقات کمیته، ثبت نام مجدد را موکول به گذراندن یک دوره آزمایشی طولانی تر مینماید، کما اینکه گاه بهنگام طرح موضوع یک خلافتکاری در کمیته نیز، قبل از آنکه تصمیم قطعی اتخاذ و رأی نهائی صادر شود، یک فرصت آزمایشی برای پزشک متهم منظور میگردد تا بتواند سوء رفتار خود را جبران کند و نشان دهد که میتواند از آن ببعد از چنان اتهامی مبرا باشد و یا لااقل (در